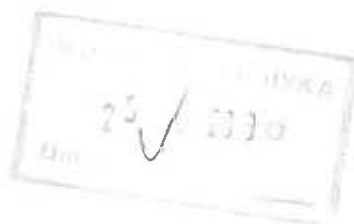

ME MIKRO ELEKTRONIKA A.D.

Banja Luka

JIB: 4400991150008

NOTE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2018. GODINU

Banja Luka, februar 2019. godine

Lice sa licencom
Mira Rodić
Br. licence: SR-1186/19

Direktor:
Dragan Praštalo

INFORMACIJE O PREDUZEĆU

1. LOKACIJA

Preduzeće MIKROELEKTRONIKA A.D. se nalazi u naselju Novakovići, na putu Banja Luka-Prijedor i udaljeno je šest kilometara od centra grada.

Raspolaže građevinskim zemljištem ukupne površine od blizu 20 000 m² na kome je smješteno više objekata (upravna zgrada i proizvodna hala) ukupne površine od oko 3000 m². Objekti i infrastruktura su u odličnom stanju.

Preduzeće koristi sve prednosti koje ova lokacija ima: blizinu autoputa Beograd - Zagreb, dobre magistralne putne komunikacije, željezničku prugu i aerodrom.

2. DJELATNOST

Kupovinom licence za hibridnu mikroelektronsku tehnologiju tankog i debelog filma od američke firme Teledyne, u okviru Čajaveca je 1975. god. osnovano preduzeće Mikroelektronika. Rezultat toga je mogućnost realizacije najsloženijih, a ujedno i najkvalitetnijih proizvoda iz oblasti elektronike.

Strategija firme se bazira na sopstvenom razvoju elektronskih uređaja i sistema, korištenju najsavremenijih tehnoloških i proizvodnih procesa uključujući automatsku montažu i lemljenje komponenata (SMD), razvoju kooperativnih odnosa, te istraživanju i zadovoljenju tržišnih potreba.

Od avgusta 2000.godine Preduzeće posluje u skladu sa sistemom obezbjeđenja kvaliteta po standardu ISO 9001:2000, a ISO 9001:2008 i posjedovanje C-znaka od maja 2010. godine. Osnovna djelatnost je proizvodnja uređaja i sistema iz oblasti elektronike, te inženjering u oblasti elektronike.

Akcionarsko društvo „Mikroelektronika“, Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) izvršilo je vlasničku transformaciju državnog kapitala u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, te usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima (Sl. glasnik Republike Srpske br. 24/98).

Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjaluci pod brojem 057-0-Reg-11-004527 od 19.04.2014. godine.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja uređaja i sistema iz oblasti elektronike, te inženjering u oblasti elektronike. Sjedište Društva je u Banjaluci, ulica Blagoja Parovića bb, Novakovići.

Matični broj društva je 1353632, a JIB 4400991150008.

Na dan 31.12.2017. godine, u Društvu je zaposleno 60 radnika, (na dan 31. 12. 2016. godine 58 radnika).

3. PROIZVODNI PROGRAM

a) Elektronski mjerni uređaji

- Elektronska višetarifna trofazna brojila aktivne električne energije

- Elektronska višetarifna monofazna brojila aktivne električne energije
- Digitalni uklopni satovi
- Mrežni tonfrekventni prijemnici - MTK uređaji
- Elektronska trofazna transformatorska brojila aktivne i reaktivne električne energije
- Mjerači maksimalne potrošnje
- Multifunkcionalna brojila
- Pretplatnički automati za struju sa kontaktom i beskontaktnom smart card i tastaturom

b) Sistemi za daljinsko očitavanje i upravljanje potrošnjom električne energije

c) Kompjuterski mjerni sistemi za podešavanje i verifikaciju mjernih uređaja

d) Autoelektronika

- Regulatori napona za vozila sa 12/24 V akumulatorom
- Elektronska paljenja
- Regulatori za upravljanje klimatizacijom

e) Program za kontrolu saobraćaja

- Svijetleća stop tablica
- Ručni radar za kontrolu saobraćaja (FOX)

f) Medecinska elektronika

- Mikro Bios

g) Sistemi za kontrolu i upravljanje na bazi inteligentnih kartica (Smart Cards)

h) Fiskalne registar kase

i) Mjerači protoka tople i hladne vode

Kako je u većini proizvoda novih generacija sve više funkcija realizovano softverskim paketima, Mikroelektronika naročitu pažnju posvećuje razvoju sopstvene softverske grupe uz korištenje vanjskih resursa prema potrebama.

4.PLASMAN

Kao jedino preduzeće na prostoru bivše Jugoslavije koje je raspolagalo kompletnim tehnologijama tankog i debelog filma Mikroelektronika A.D. je svoje proizvode ugradila u skoro sve uređaje i sisteme profesionalne namjene kompanije Čajavec, kao i u proizvode mnogih drugih prduzeća u kojima je tražen visok nivo kvaliteta i pouzdanosti.

Prateći i prilagođavajući se potrebama tržišta, Mikroelektronika A.D. je početkom 90-ih godina XX vijeka razvila i uvela u proizvodnju elektronske mjerne uređaje, koji su u klasi i tehnološkom trendu sa svjetskim proizvođačima u ovoj oblasti. Radi se o čitavoj lepezi brojila električne energije, kontrolnih i upravljačkih uređaja, sistema za upravljanje potrošnjom električne energije i sistema za baždarenje i verifikaciju mjernih uređaja.

Visokokvalitetna proizvodnja zagarantovana je upotrebom vrhunske tehnologije te dosljednim poštovanjem brojnih svjetskih standarda iz ove oblasti.

Pored tržišta Republike Srpske i Federacije BiH, Mikroelektronika je prisutna i na tržištu Srbije i Slovačke.

Repromaterijal se uglavnom nabavlja iz BiH, Bugarske, Srbije, SAD i Kine.

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnova za pripremanje finansijskog izvještaja

Finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2018. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Finansijski izvještaji za 2018. godinu pripremljeni su u skladu sa svim Međunarodnim računovodstvenim standardima, od kojih izdajamo slijedeće:

- MRS 1 - Predstavljanje finansijskih izvještaja
- MRS 2 - Zalihe
- MRS 4 - Amortizacija
- MRS 7 – Izvještaj o novčanim tokovima
- MRS 8 – Neto dobitak ili gubitak perioda
- MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 18 - Prihodi
- MRS 38 - Nematerijalna ulaganja

Pored navedenih računovodstvenih standarda, kod sastavljanja prezentovanog finansijskog izvještaja korišteni su i zakonski propisi iz oblasti poreza i drugi zakonski i podzakonski akti koji su bili na snazi u momentu kad je poslovna promjena nastala, odnosno kad je evidentirana.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji za 2018. godinu su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i Pravilnik o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Finansijski izvještaji za 2018. godinu su iskazani u konvertibilnim markama (KM).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji za 2018. godinu su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtjevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji za 2018. godinu sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Održavanje i popravke

Troškovi održavanja i popravki priznaju se u rashode perioda u kome su nastali. Međutim, veći troškovi većih obnavljanja koji dovode do promjena u prvobitno utvrđenim karakteristikama sredstava se kapitalizuju i amortizuju u toku njihovog očekivanog vijeka trajanja.

Troškovi istraživanja i razvoja

Svi troškovi istraživanja i razvoja su priznati kao rashodi perioda u kojem su nastali.

U troškove istraživanja i razvoja spadaju: lični dohodak zaposlenih na ovim poslovima, amortizacija opreme za istraživanje i razvoj, ostali troškovi poslovanja kao i spoljni ugovoreni radovi.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja sastoje se od softvera nabavljenih odvojeno od računara, zaštitnih znakova koja se amortizuju u procijenjenom periodu trajanja, uz upotrebu linearne metode amortizacije

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,00 – 5,00 %
Transportna sredstva	15,50 – 16,00 %
Proizvodna oprema	10,00 – 16,50 %
Kancelarijski namještaj	10,00 – 20,00 %
IT oprema	25,00 %
Ostala oprema	6,67 – 33,33 %

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do

nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Cijena koštanja zaliha utvrđuje se metodom ponderisanog prosječnog troška. Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, kreditni (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao kreditni (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema poreskom bilansu, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobitci biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika. Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se **knjiže**

direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

OSTALE NAPOMENE

Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

1. Nekretnine, postrojenja i oprema

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

Pojedini dijelovi pojedinačnih građevinskih objekata na lokaciji u Novakovićima koji su evidentirani u katastarskoj evidenciji kao vlasništvo Mikroelektronike, mogu u budućem periodu biti osporeni od strane preduzeća iz bivšeg sistema Čajavec.

Istovremeno Mikroelektronika je preduzela aktivnosti na ostvarivanju mogućeg učešća u vlasništvu pojedinih poslovnih prostora na lokaciji u Jovana Dučića.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca (starijih od 60 dana), istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

2. Nematerijalna ulaganja.

U vremenu do 31.12.2018. godine je bilo nematerijalnih ulaganja u iznosu od 64.254,14 KM.

	020 ZEMLJIŠTE	022 GRAĐEVINSKI OBJEKTI	023 OPREMA	024 INVESTICIONE NEKRETNINE
01.01.2018. 01.01.početno stanje	Neto vrijed. KM 1.398.645	Neto vrijed. KM 3.200.040	Neto vrijed. KM 5.355.989	Neto vrijed. KM 250.955
Nabavka ili ulaganje				1.531
Amortizacija	-	(1.015.113)	(4.524.763)	-
Ostala promjene				
Prodaja	(129.780)			
31.12.2018. krajnje stanje	1.268.865	2.184.927	831.226	252.486

Na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme upisana je hipoteka u korist banke, povjerioca po osnovu dugoročnog kredita.

3. Zalihe

Materijal se vodi po stvarnoj nabavnoj cijeni.

Kod vrednovanja proizvodnje u toku koristi se stepen (koeficijent) završenosti.

Zalihe nabavljene robe koja je namijenjena daljoj prodaji se vodi po nabavnoj cijeni.

Ispravka vrijednosti u bilansu stanja predstavlja kod datih avansa ispravku na račun spornih datih avansa.

KONTO	ZALIHE	31.12.2018.	31.12.2017.
100	MATERIJAL	2.045.237	2.675.565
110	NEDOVRSENA PROIZVODNJA	2.187.629	1.782.704
120	GOTOVI PROIZVODI	1.186.821	1.295.894
130	ROBA	382.535	380.543
14	STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA OTUĐENJU	1.098.033	1.098.033
15	DATI AVANSI	570.333	375.146
	UKUPNA NETO VRIJEDNOST	7.470.588	7.607.886

4. Dugoročni finansijski plasmani

Finansijsko sredstvo je ugovorno pravo da se primi gotovina ili drugo finansijsko sredstvo od pravnog ili fizičkog lica.

Iznos od 55.918 KM na kontu dugoročnih kredita u zemlji (025) je nastao kroz gotovinsku isplatu dijela odobrenog dugoročnog stambenog kredita zaposlenima u prethodnim godinama i odobravanju robnih i stambenih kredita.

Na dugoročne kredite zaposlenima se ne obračunava kamata.

5. Potraživanja od prodaje i druga potraživanja

Potraživanja se najvećim dijelom sastoje od potraživanja od kupaca, povezanih pravnih lica u iznosu 775.606,56 KM, u zemlji 172.372,83 KM tako i inostranstvu 4.468,68 KM).

Drugi dio potraživanja čine potraživanja iz specifičnih poslova koja predstavljaju odnose između preduzeća unutar bivšeg Čajavec Holdinga po osnovu raspodjele zajedničkih troškova.

U bilansu stanja na 31.12.2018. nema ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca. Potraživanja iz specifičnih poslova predstavljaju potraživanja od preduzeća iz bivšeg sistema Čajavec, dok druga potraživanja predstavljaju potraživanja od zaposlenih, fizičkih lica i preplaćene poreze.

6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Iznos od 291.646,36 KM čine: novčana sredstva na žiro računima (286.985,19 KM), novčana sredstva i ekvivalenti u blagajni preduzeća (3.774,03 KM) i novčana sredstva na deviznim računima (887,14 KM).

7. Kapital

Osnovni kapital

Prikazana struktura osnovnog kapitala u bilansu stanja i izvještaju o promjenama na kapitalu u posmatranom periodu pokazuje slijedeće:

- vrijednost akcionarskog kapitala koji je podijeljen na 3.496.755 akcija nominalne vrijednost po 1KM nije mijenjana.

8. Dugoročne i kratkoročne obaveze

Dugoročni krediti u zemlji

Saldo od 2.169.333,49 KM predstavlja dugoročne obaveze po kreditim prema NLB banka a.d. Banja Luka i Komercijalna banka AD Banja luka.

Dugoročni krediti odobreni su za osnovna i obrtna sredstva, zatvaranje obaveza prema dobavljačima i poreskim obavezama na rok od 26 do 84 mjeseca uz varijabilnu kamatnu stopu vezanu za vrijednost 6mjesecnog euribora i maržu u rasponu od 3,9% do 5,1%. Otplata kredita ugovorena je u mjesečnim anuitetima.

Kratkoročni krediti u zemlji

Saldo od 1.651.258,69 KM predstavlja kratkoročne obaveze prema Komercijalna banka a.d. Banja Luka i NLB banka a.d. Banja Luka.

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa

Ovih obaveza nema.

Ostale dugoročne obaveze

Obaveze po osnovu poreza i doprinosa koje su bile reprogramirane su u potpunosti isplaćene putem državnih obveznica.

Dio dugoročnih obaveza po dugoročnim kreditima koje dospijevaju do godinu dana: 951.543,62 KM.

Na ovoj poziciji sa najvećim udjelom se nalazi i Kredit Vlada RS je reprogramiran od strane Ministarstva finansija RS uz slijedeće uslove:

- grejs period do 30.06.2004. godine
 - otplata kredita u 60 jednakih mjesečnih rata od dana isteka grejs perioda
- kamatna stopa 2% na godišnjem nivou

Primljeni avansi , dobavljači i ostale obaveze

Saldo primljenih avansa je sa 31.12.2018. godine iznosio 714.732,36 KM, a odnosi se na prodaju proizvoda. Obaveze prema povezanim domaćim pravnim licima iznose 1.026.546,32 KM, dok obaveza prema ino povezanim nema. Obaveze prema dobavljačima u zemlji iznose 268.990,54 KM, a prema dobavljačima u inostranstvu 375.981,05 KM.

Transkacije sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2018. i 2017. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	2018. u KM	2017. u KM
Potraživanja od kupaca u inostranstvu		
Sitel d.o.o. Beograd	775.607	1.611.886
Ukupno potraživanja:	775.607	1.611.886
Obaveze prema dobavljačima		
Mikrodat d.o.o. Banja Luka	(1.026.546)	(1.010.445)
Sitel d.o.o.	0	902
Primljeni avansi		
Mikrodat d.o.o. Banja Luka	(712.022)	(1.009.552)
Ukupno obaveze:	(1.738.568)	(2.019.095)
Neto obaveze:	(962.961)	(407.209)

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018.godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Obaveze za zarade i naknade zarada

Struktura pokazuje da su od ukupnog iznosa od 436.202,80 KM obaveze po osnovu redovnih plata i obustava iznose 40.899,99 KM.

Obaveze za poreze, doprinose i druge dadžbine

Dio iznosa na AOP-u 220 čine porezi i doprinosi koji se odnose na neisplaćene plate i tekuće obaveze koje dospijevaju na naplatu u 2019. godini, u iznosu od 340.542,67 KM.

Druge obaveze

Struktura pokazuje da su od ukupnog iznosa od 210.262,908 KM, dio čine obaveze prema članovima Upravnog odbora iznose 33.160 KM, kao i obaveze ostale obaveze iz poslovanja.

9. Prihodi

Prihodi od prodaje se knjiže nakon isporuke robe i proizvoda i prihvatanja od strane kupca, u iznosima umanjnim za odobrene rabate (popuste).

Potraživanja od kupaca se ispravljaju za sumnjiva i sporna potraživanja na osnovu poslovne politike preduzeća.

Prihodi od kamata se priznaju na obračunskoj osnovi u periodu na koji se odnose, a prikazani su u okviru finansijskih prihoda.

10. Rashodi

Rashodi se u preduzeću priznaju u onom iznosu u kojem su stvarno i nastali. Rashode dijelimo na poslovne rashode, ostale rashode i finansijske rashode.

Preduzeće se u toku 2018. godine bavilo i veleprodajom robe, tako da ima troškove prodane robe. Naravno, kao proizvodno preduzeće najveći rashodi su napravljeni u samom procesu proizvodnje - troškovi materijala, kao i troškovi bruto zarada. Nematerijalni troškovi najvećim dijelom predstavljaju rashode po osnovu naknada zaposlenima, neproizvodnih usluga i reprezentacije.

Značajnu stavku predstavljaju i rashodi kamata.

11. Dobitak

Neto dobitak tekuće godine je iskazan u iznosu 213.614 KM.